

לאקאן, אנחנו והממשי

(V)

סמינר של

Christian DUBUIS SANTINI

לא אני זה שינצח אלא השיח שאני משרת

ספטמבר 2016

שיכתוב: Cécile CRIGNON

גרפוריזם: Christian DUBUIS SANTINI

תרגום לעברית : Karine Smotriez

לאקאן, אנחנו והממשי : מפגש חמישי

אתחיל עם משפט שלאקאן אומר, המהווה דוגמא למופת, לאופן בו רצוי לקרואו. הוא אומר:

לא אני הוא זה שינצח

אלא השיח שאני משרת.

במבט ראשון כששומעים את המשפט, הניצחון "ינצח" בולט אפרוריי :

← זה הניצחון: אנצח מה גם שהוא בזמן עתיד, "לא אני הוא זה שינצח" -;

← ולאחר מכן "אני",

← אך כמו בכל הוראתו של לאקאן, בתוך קשב הרצוי עבור משפט זה, למעשה, הדגש הוא על המילים האחרות מאילו שמלכתחילה נקלטות בקלות באוזנינו.

זה השיח שאני משרת" ... מה זה אומר?

ראשית, לא אני הוא זה שינצח: ינצח אינו בעל חשיבות. האתגר - יכול להיות ניצחון או הפסד - אם זה השיח שאני משרת, מה שחשוב הוא שאני משרת שיח. מעניין שה 'לשרת', מגוף ראשון או שלישי של הsubjonctif (זמן הטיה בצרפתית) נכתב באופן זהה. לכתוב באותה צורה. מפני שה "אני", הוא זה שחומק מכל אחיזה.

אני" חומקת מכל אחיזה,

השיח הוא החשוב.

למעשה כאן הכול מתחולל באמת. כי כאשר אנו כפופים לתהפוכות החיים, בזמנים קשים במיוחד - ויש הרבה, בעיקר בגיל מסוים, הבעיות מיתרבות

צריך להחליט,

לבחור היכן למקם את הדגש שלנו

על מה אני שם את הדגש כשיש לי בעיות לפתור?

האם זה בחוסר היכולת שלנו להתמודד עם תזרימי החדשות שמגיעים אלינו מכל עבר ? בעולמינו כיום לא ניתן להפעיל את המסכים מבלי להיתקל בזוועות; זה קורה כאן; הזוועה של אקולוגיה, $1/3$ של האוקיינוסים בעולם מזוהמים, חוסר הביטחון, הדילמה לנשיאות, בארצות הברית או בצרפת - מצביעים עבור אידיוט או אידיוט? - השחיתות, החינוך המזעזע ... טוב, מספר חדשות!

יש שיר בנושאים אילו של סטפן אישר (Stephane Eicher), ארוחת צהריים בשלום, "החדשות רעות באשר הן באות" ואנו כולנו לכודים בזה

בנוסף לשקיעתנו בהשתבחויות של חיינו היומיומיים והאישיים. לחיינו הפרטיים למעשה:

אין דרך לצאת משם,

אלא אם נמקם את הסובייקט בשיח אחר.

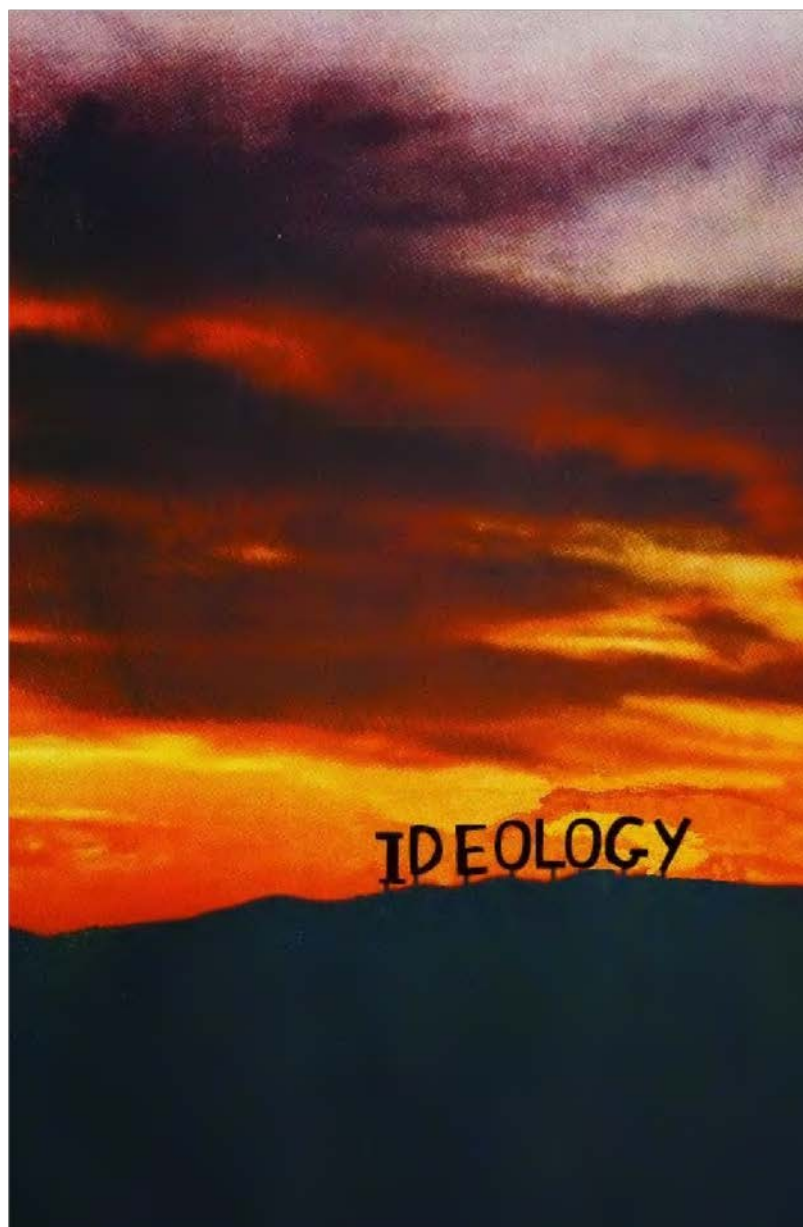
כל מציאות נטמעת ומוגדרת על ידי שיח.

וזה למעשה הרעיון, של ה "אידיאולוגיה".

אנו מאמינים באופן די נאיבי, שהאידיאולוגיה הינה שיח שני, לו אנו מאמינים ושגורם לנו להיות בסוג של שקר כלפי עצמינו וכו', אנחנו יודעים היטב כי בהשוואה לפונקציה החברתית שלנו, אנחנו שווים יותר טוב מזה. לפני זמן מה היה סוג של תג באינטרנט "אנו שווים יותר מזה": בכלל לא.

זה לא מייצג את האידיאולוגיה.

אידיאולוגיה, היא השיח שבו אנו לכודים.

עצם היותנו הווייה מדברת, זאת אומרת הווייה שמדברת - גוף מדבר - מראה שאנחנו באידיאולוגיה. ואין אפשרות לצאת מהאידיאולוגיה כך, באומרנו "לא, עכשיו אני לא באידיאולוגיה!" . רק אידיאולוגיה אחרת יכולה לתפוס את מקומה של האידיאולוגיה בה הסובייקט שקוע.

ואידיאולוגיה זו אינה אלא:

השיח הדומיננטי.

השיח הדומיננטי שיוצר את האירועים כפי שהם מדווחים, מופעים כעטורי אמת מסוימת; מה שהתקשורת אומרת "וכו'", כל מה שאנחנו שומעים ...

מדיה, הזעקת שווא תמידית

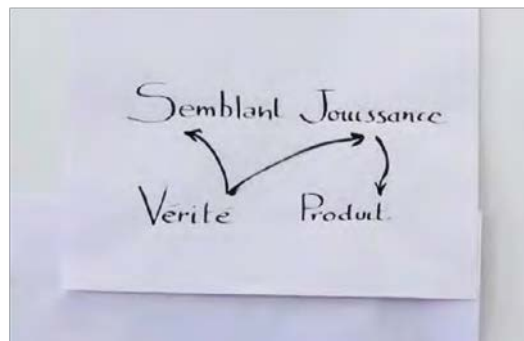
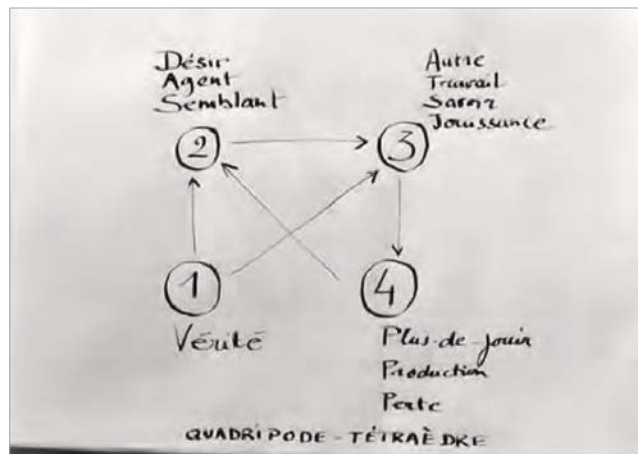
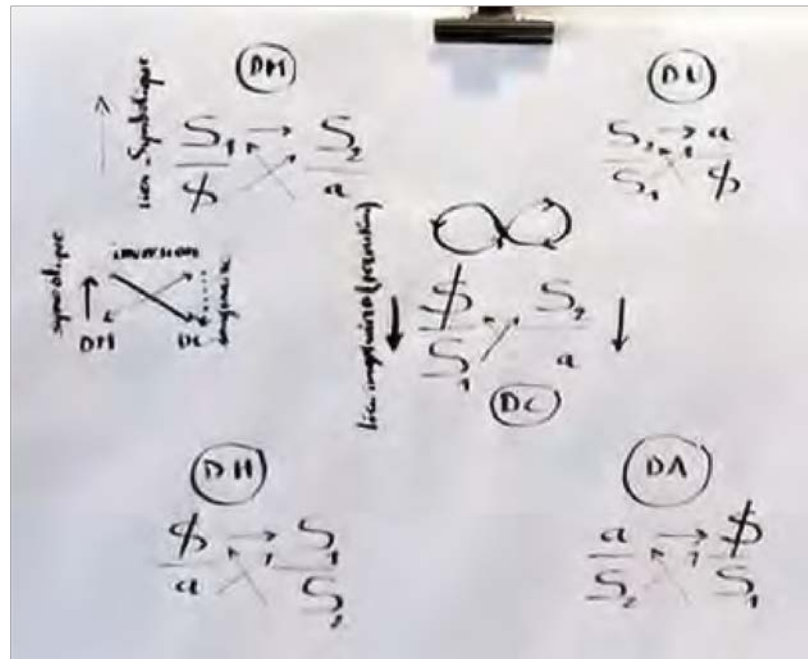
בעוד שבמשפט של לאקאן, -השיח שאני משרת- מצביע על כך שיש כבר :
הבחנה בנוגע לשיחים.

הוא מגדיר את יציאתו של הטיפול האנליטי בכך שנעשה פעמיים עקוף של ארבעת השיחים .

מה זה אומר?

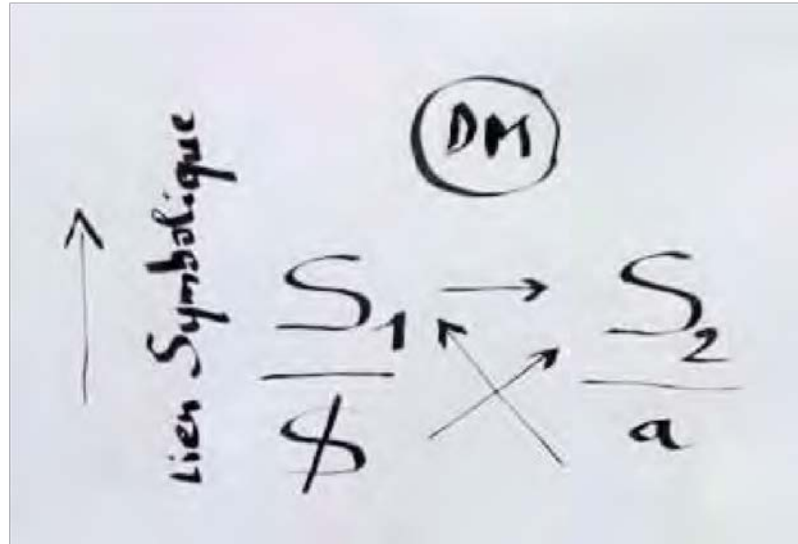
דנתי על זה לא מזמן, אני חושב שאקדיש פגישה המיועדת

לארבעת השיחים

ארבעת השיחים הם מכניזם – כידוע לכם - השיח הראשון:

שיח האדון,
שיח בו כולנו מלכתחילה לכודים.

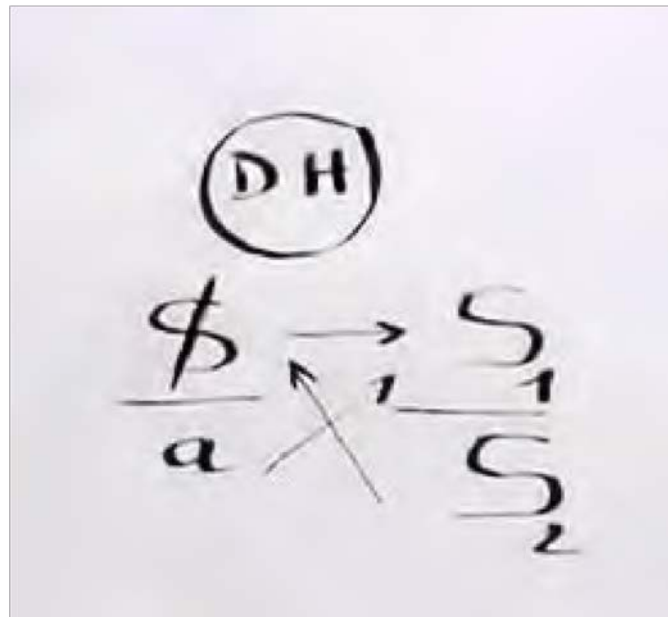
היות ושיח האדון מתבסס על סדר מסוים, הדברים אמורים להתנהל היטב, להסתדר, זה צריך להיות יעיל, לפעול וכו'. אבל כמובן שבכדי שהכל יעבוד כשורה, יש מחיר.

← מחיר שיח האדון, הוא שמיקום האמת נמצא בידי סובייקט שסוע שלא מזהה את עצמו ככזה.

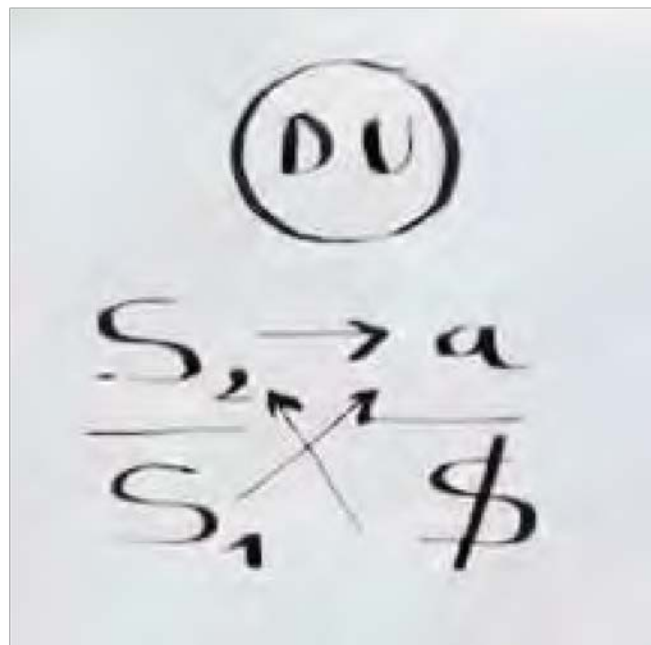
← והמוצר, שארית השיח, זה אובייקט a קטן לו לאקאן קורא "עודף ההתענגות", או "אובדן" או "מוצר". בשיח האדון, זה השארית, מה שנשאר, מה שלא משתלב בשיח.

משיח האדון, שני שיחים ינסו מיד לפתור את בעיית השארית, של אובייקט a קטן.

← השיח ההיסטורי:

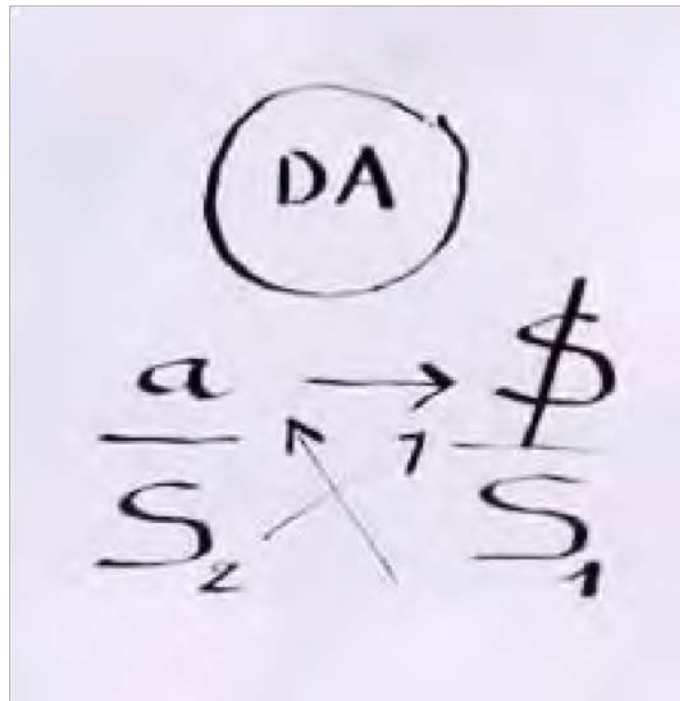

← והשיח האוניברסיטאי:

לא אכנס לפרטים טכניים מידי המצריכה הדגמה על הלוח, עם אותיות וכו'...
אחרת זה עלול להיות מופשט ומורכב מידי. בעצם זה לא מאוד מורכב, זה מאוד
הגיוני למעשה.

← השיח האחרון, הינו כמובן השיח של האנליטיקאי, בו האנליסט שם את
עצמו במיקום ובמקום של אובייקט a קטן ונהיה הסאמבלאנט:

ממקום זה האנליסט יכול לישמוע את דברי האנליזנט, ומול האנליזנט, הוא
אינו ממקם את עצמו כאחר גדול כלומר:

לא להזין את הסימפטום במשמעות.

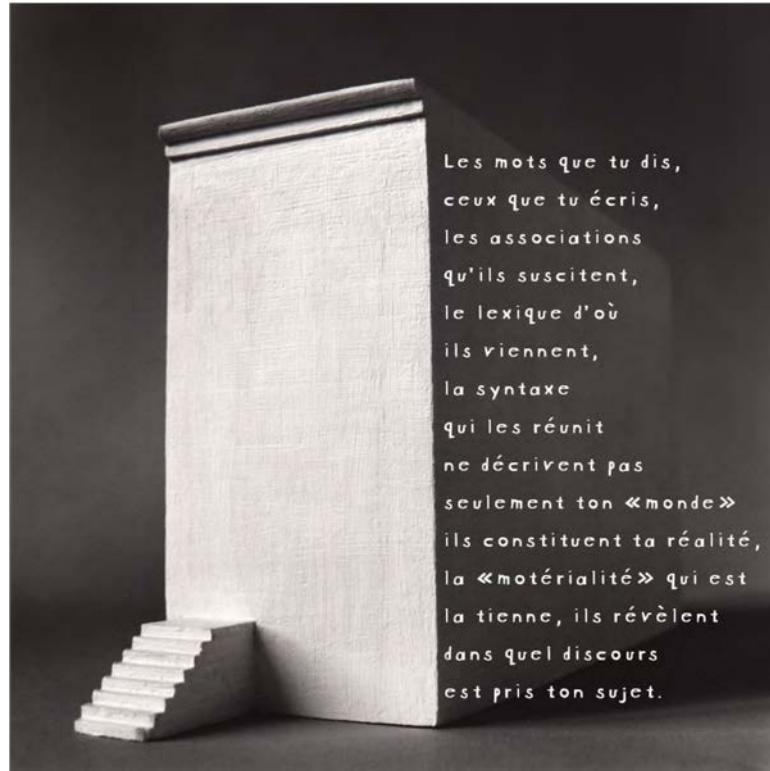
תפסיק קצת להסכים תמיד עם עצמך

לא להזין את הסימפטום במשמעות, אלא לגרום לאינטרפרטציות להיות בעלות משמעות כפולה, היות והאנליסט הינו כלום- אובייקט a קטן, זה כלום - הוא אינו מסומן על ידי השיח של האנליזנט, הוא לא זקוק להיות אהוב או מקובל.

הוא נוכח רק בכדי להחזיר דו-משמעות מסמנת שתגרום לאנליזנט עצמו להתחיל להבחין בחוסר התוחלת של השיח שלו. כלומר, הוא עצמו לכוד בשרשרת המסמנים שחוזרת על עצמה אין סוף.

שרשרת המסמנים שמשחזרת - התפאורה כמובן משתנה, הדברים נראים אחרת, אך המבויים הסתומים נשארים זהים ומיוצגים בעקביות, כי מסמנים נוסעים אותם - שרשרת המסמנים - גורמת לכך:

שכל פעולות הסובייקט יקבעו
מראש על ידי השיח בו לכוד הסובייקט שלו.

המילים שאתה אומר, אילו שאתה כותב, האסוציאציות להם הם גורמים, הלקסיקון מהם הם באים, התחביר שמאחד אותם, אינם מתארים רק את "עולמך", הם מרכיבים את מציאותך, "המוטריאליות" שלך הם מגלים באיזה שיח הסובייקט שלך לכוד.

לכן אני מתעקש על השיח שאני משרת ... כלומר:

להבחין כאנליטיקאי

באיזה שיח אני לכוד.

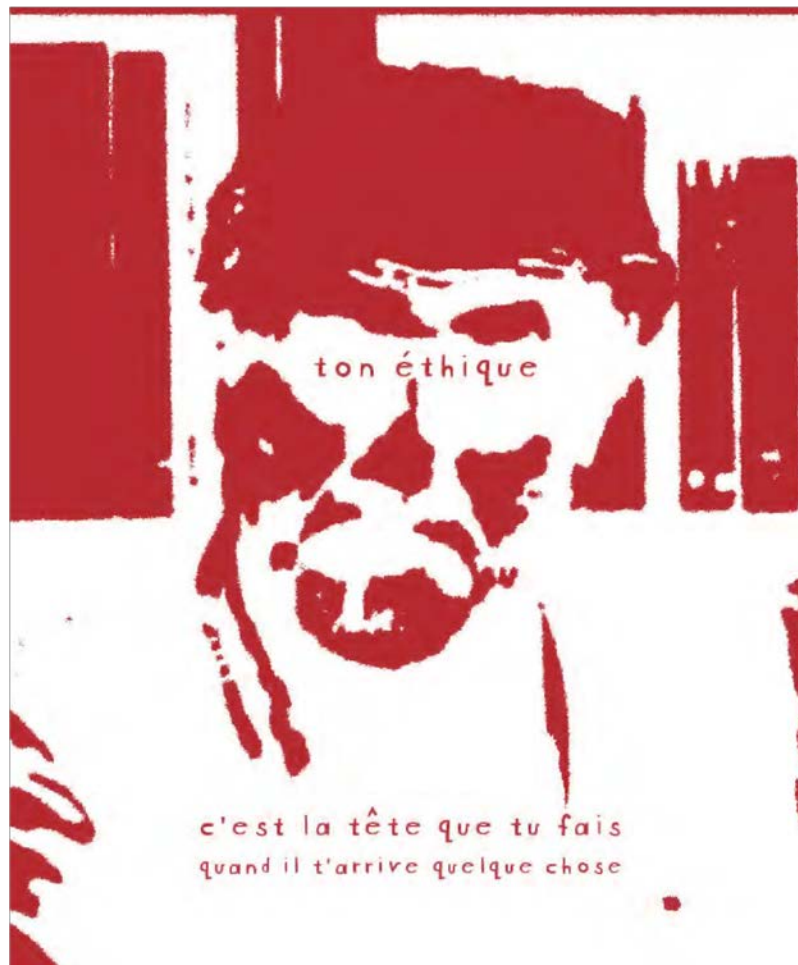
לאקאן מדבר על זה ב, Radiophonie וזה העיקרון המרכזי. אם לא מבחינים בזה, האנאליזה בלתי אפשרית .

אנחנו לא יכולים לא להיות לכודים בשיח.

אזי כיצד אני יכול לשרת טוב דייה את שיח האנליטיקאי?

זו דאגה השייכת לאנליסט עצמו, בדרך היותו בעולם, עם האנליזנט כמו גם מחוץ לאנליזה.

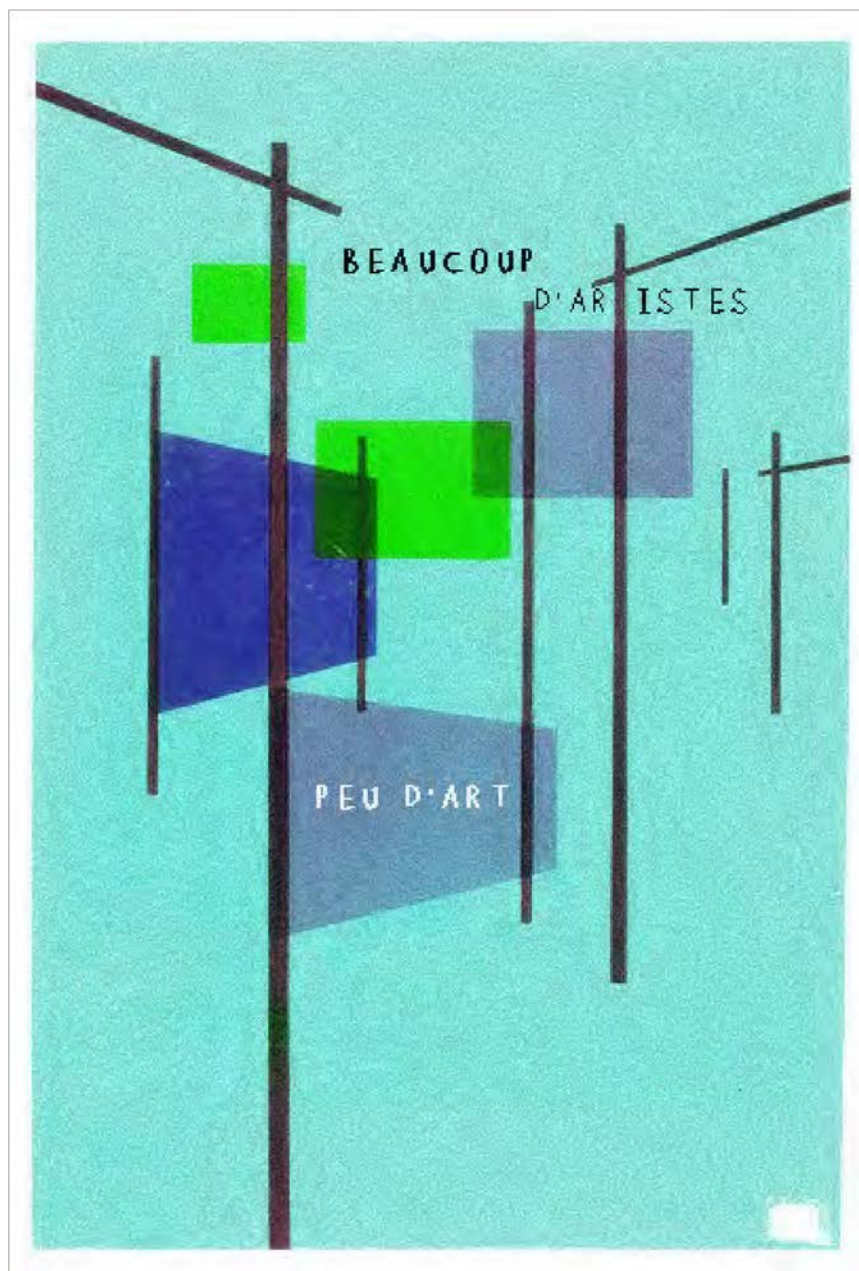
אם אנליטיקאי הגיע לסוף האנליזה שלו, הוא מסוגל להבין את האתיקה של ארבעת השיחים, הוא מסוגל להפליג משיח לשיח.

האתיקה שלך, זה הבאת פניך כשקורה לך משהו.

לדוגמה, אני מלמד לעיתים

אומנות גרפית

בהתחשב בנסיבות, איני יודע אם זה יקרה שוב השנה - אך העובדה היא שאני מלמד אומנות גרפית...

כאשר אני מלמד אומנות גרפית, אני לא ממקם את עצמי בשיח אנליטיקאי. אני ממקם את עצמי בשיח האדון. היות ואני בעל ידע באומנות גרפית שאני

צריך להעביר לתלמידי ואני עושה זאת על פי עיקרון **השיח האדון** אשר שונה מזה של **השיח האוניברסיטאי**. מכיוון שהשיח האוניברסיטאי זה לא זה. כיום, ברוב בתי ספר לאמנות עובר משיח האדון - זה של הרנסנס למעשה, ציירי הרנסנס - כאשר רפאל יצר ציור, היה כתוב "....." על פי העקרונות של האדון כי הייתה מסירה, מפני שהסובייקט של האמירה לכוד פה בהיגד שלו.

לעמת זאת, בשיח האוניברסיטאי,

סובייקט האמירה נעלם.

זה מה שמפונה, בעצם

השיח האוניברסיטאי, הוא הנפוץ ביותר בימינו המזין את **השיח הקפיטליסטי**. אני אומר זאת, כי אני חושב שהיחיד שבאמת באמת הבין זאת הוא סלבוי ז'יז'ק. הוא הבין עד כמה, העבודה של לאקאן הינה המתקדמת ביותר מבחינה פוליטית.

אנו חווים היום

מבוי סתום פוליטי מרכזי.

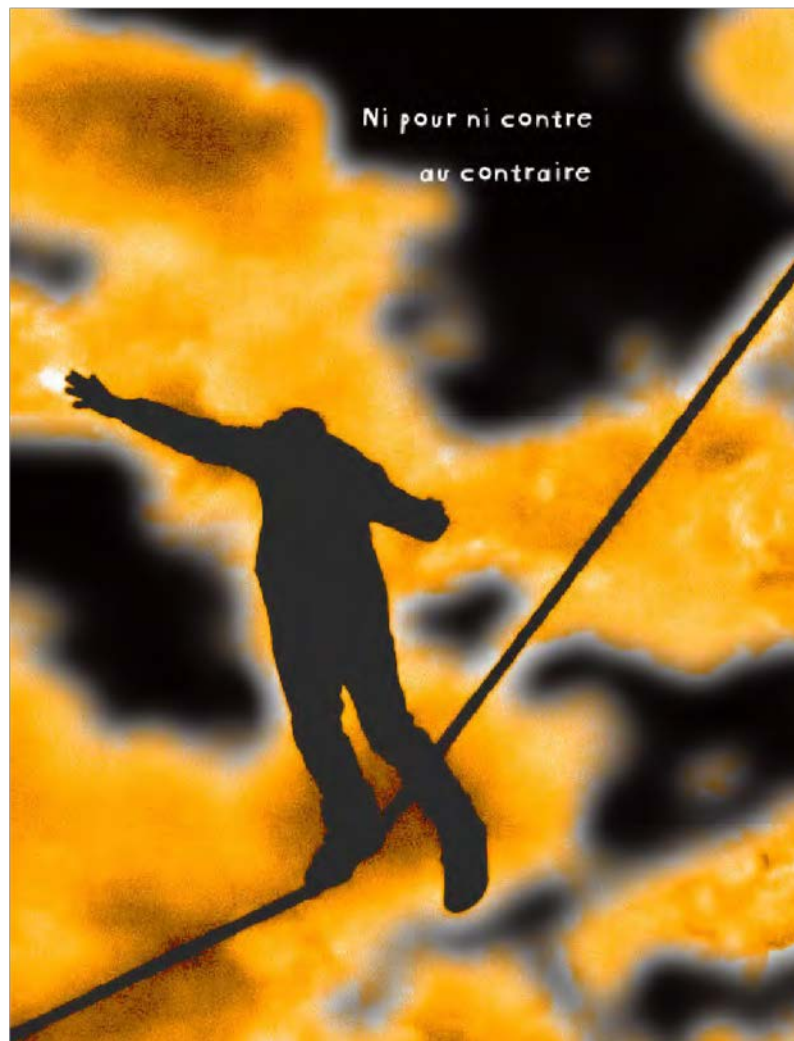

אנשים המעוניינים לדבר על לאקאן מבלי לרצות לדעת על זיזק, מבלי לרצות להבין מה באמת חתרני בפסיכואנליזה, לאנשים אילו יש גוייה בפה.

תבחינו בעצמכם, ישנן בחירות בקרוב: האם נצביע עבור האחד או השני? זה חסר הגיון .

בארצות הברית, זה אף גרוע יותר. לא, זה לא גרוע יותר, זה רק עוד יותר מרהיב, אם להשתמש במילה של דבור (Debord) זהו מחזה לכשעצמו. מצד אחד, דונלד טראמפ, מצב שני הילארי קלינטון, בכנות ... כמו שסטלין אמר :

שניהם הם הגרועים ביותר.

לא בעד ולא נגד

אין אחד גרוע יותר ממשנהו.

למעשה, בצרפת, זה יהיה אותו הדבר...

והיות ואנו נמצאים מול מבוי סתומים אלה, אנו מרגישים היטב כי אין פתרון שיכול להיות במעגל המסמנים בהם הסובייקט שלנו לכוד כיום, בשיחים הללו. אם כן מה הוא הפתרון הפוליטי? היות ולדעתי, לאקאן, מרחיק לכת יותר

מכולם מבחינה פוליטית, עם הסיפור הזה של אובייקט a קטן והשיחים . בלב ראשון, יתכן ורצוי לחזור לפרויד ולתגלית הפרוידיאנית, בו נומר תגליתו האחרונה והחתרנית מכולן - יתכן והוא עצמו לא הבין עד כמה תגליתו הינה חתרנית - מדובר כמובן, במעבר לעקרון העונג, כלומר המטה פסיכולוגיה הפרוידיאנית.

פרויד מגלה כי עקרון העונג ועקרון המציאות, והם אינם מנוגדים.

המציאות נתמכת לחלוטין על ידי פנטזמה,

אנו חיים בפנטזמה תמידית.

המציאות מורכבת רק מהפנטזמה.

ההנאות ימצאו יכולת טובה יותר לעבוד ולחוות עצמן במציאות שהינה למעשה הפנטזמה.

לאקאן יוכיח זאת, המציאות נתמכת לחלוטין על ידי פנטזמה. מה שאנו מכנים "מציאות", אנחנו חיים בפנטזמה תמידית.

פרויד לא מבחין בזאת דרך התצפית אלא על ידי הקשבה בטיפול, הוא מבין כי בשרשרות המסמנים - הוא לא אמר זאת כך כי עדיין אין לו את אוצר המילים הלקאניאני - אך במילותיו של מטופליו, האינסטנציה עליה הוא חוזר כל הזמן, לה הוא קורא החזרתיות:

החזרתיות היא הגורם לכך שהמטופלים עצמם
הולכים נגד האינטרסים האישיים שלהם.

את משוגעת ! מה את אומרת?

שום דבר מעבר למה שפרויד אומר, אתה כמו האחרים: אתם בורחים ממה שאתם משתוקקים לו ביותר בחלומותיכם, אתם בורחים ברגע שהמציאות נותנת לכם אותו....

הוא יזהה את תרשימי החזרתיות ויבין שקיים משהו לו הוא קרא מעבר לעיקרון העונג - ושלכן נמצא גם בהכרח מעבר לעיקרון המציאות- לזה בדיוק לאקאן יקרא בהמשך:

ההתענגות

ההתענגות מתחילה בדגדוג ומסתיימת כדלק שריפה.

שדה של ההתענגות שפרויד משיים **דחף המוות**.

מפני שבתקופה זו, מטרתו של פרויד הינה להבהיר ולתת משמעות לכל זה. הוא לומד ומתבונן - ומקשיב יותר מאשר מתבונן כי כאן, הוא באמת בהקשבה על מה שהאנאליזנטים שלו אומרים.

בזמנו, לא היו אומרים "אנליזאנט", גם כאן קיימת תגלית לקאניאנית,

האנליזאנט הוא העושה את העבודה.

משיח האדון נפלתי אל השיח האוניברסיטאי...

לא עושים לנו אנאליזה, אנו אנליזאנט.

מי שהוא שאומר "עשו לי אנאליזה", לא הבין שום דבר מהאנליזה. מי שאומר "עשיתי אנאליזה" גם לא הבין כלום, כי אנליזה, זה האנליזאנט שעושה את האנאליזה שלו. לשם כך הוא זקוק לפסיכואנליטיקאי, אבל הוא זה שעושה את העבודה.

האנליטיקאי, הוא זה שינחה את הטיפול

בהתאם לאיכות פרושיו.

הבא נחזור לפרויד, הוא מקשיב ומבחין במן **מעבר לעקרון העונג** אותו הוא מכנה **דחף המוות**. תחילה החזון שלו קצת מדעי מפני שהוא רוצה לרשום את הפסיכואנליזה בשדה המדע. לכן הוא מנסה להבין ולתת משמעות ולומר שהחיים הם אולי נוטים לחזור **לדומם הקדמוני**, למנוחת עולמים... אנו נמצאים פה באמונת בודהיסטית של הנירוונה, מין שקט קיצוני ומוחלט לו אנו יכולים לזכות שיתכן והיה קיים מלכתחילה לולי החיים היו מגיעים להפר אותו...

אך למעשה, הוא מגלה את ההפך.

דחף המוות אשר מהווה גם התענגות טהורה, וגם המנוע, ההזנה של האיווי - נראה זאת בהמשך - זה דווקא משהו שלא נוטה לקיפאון, לאטקסיה ולשקט מוחלט.

המוות הינו הדופק הטהור של החיים ששוחזר, - שימו לב לפרדוקס:

דחף המוות, זה חיים בצורתו הטהורה

אך חיים מחוץ למשמעות, חיים ללא הישות שחייה אותם.

חיים כעיקרון, שפועם ומתעקש ונולד מחדש כל הזמן .

בנובלה קטנה של האחים גרים, ילד קטן מת, זרועו יוצאת החוצה ואמו קוברת אותו מחדש. זוהי הנובלה הקצרה ביותר של האחים גרים וזה דחף המוות בהתגלמותו. משמע:

משהו שמסרב למות.

סלבי ז'יז'ק משווה בספרות עכשווית עם אלמותיים של סטפאן קינג, כלומר הזומבים. משהו שאינו חי ואינו מת, אך מסרב למות. **זהו העיקרון החיים בצורתו הטהורה.** והסיבה לכך שזה קרוי **דחף מוות**, היא מפני שזה מנקודת

מבטו של הסובייקט. והוא למעשה בעל אגו מינימאלי ואגו הזה רואה אתו כמשהו מת. האגו מביא אל המוות, האגו הוא זה שמקפיד את זרימת חיי נצח אשר אינה חודלת לחיות שוב.

ניתן לראות למשל מקום שפצצות השמידו לגמרי, אין יותר כלום, ותרשו לפתע צמח קטן שצומח, סתם כך חתיכה קטנה של ניצן ירוק...

זה דחף המוות שבאופן פרדוקסאלי מכיל בתוכו חיים במהותם המוחלטת מחוץ לסובייקטיביות של החיים. כך ניתן לייצג את ההתענגות, ולכן ההתענגות הינה סוג של מעבר לעיקרון העונג. והיות וסמינר זה נקרא לאקאן אנחנו והממשי, פה מדובר ב:

ממשי של ההתענגות

אנו בממשי

כסובייקט, קשה מאוד להתמודד עם עוצמה זו. כי מדובר בפרדוקס, זה

נקרא דחף המוות, משהו שיכול להרוס אותכם, שיכול להרוס את

אני אוהב את ריחו של הטיירקס על הבוקר

הסובייקט; ובו זמנית, זה החיים בצורתם הגולמית. כלומר מה שגורם לכך שיהיו חיים, והחיים נולדים כל פעם מחדש מהמוות.

פרדוקס זה יוביל לפרדוקסים של ההתענגות. ההתענגות הינה מה שמתחיל כדגדוג ומסתיים כדלק שריפה. לכן ההתענגות הינה דבר שמאפיין את הממשי.

האמת הינה סמלית, ההתענגות הינה הממשי

הממשי הינו גבות פנימי לסימלי

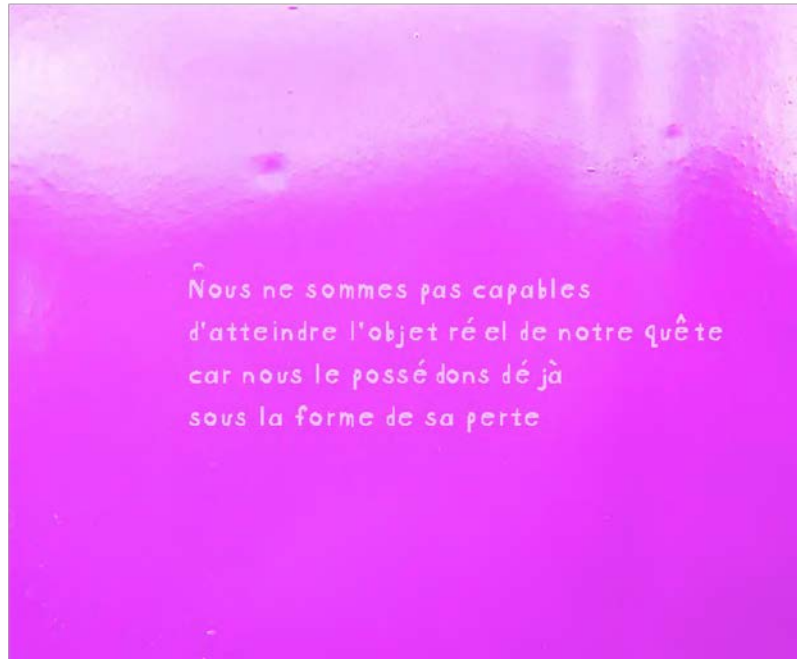
לכן האמת וההתענגות מתקשרות זו לזו.

במובן מסוים, אנחנו עסוקים עם הממשי, אבל איפשהו יש משהו בתוכנו שלא רוצה לדעת, "אני לא רוצה לדעת על כך שום דבר", כפי שאומר לאקאן. זהו העמדה הנוירוטית.

← איני רוצה לדעת על כך כלום: זו העמדה הנירוטית;

← איני יכול לדעת על כך כלום: זו העמדה הפסיכוטית;

← כן, כן, בהחלט, אבל זה לא אני, זה האחר: זו העמדה הפרוורטית.

איננו מסוגלים להגיע לאובייקט הממשי אליו אנו שואפים היות והוא כבר שייך לנו בצורתו האבודה.

שלושת המבנים הפסיכיים מאורגנים בהקשר למעבר לעקרון העונג אשר הינו ההתענגות שלאקאן יזווג עם השיחים. מפני שהפרדוקסים של ההתענגות:

← מצד אחד, לא ניתן להגיע אליה היות והאובייקט הראשוני אבוד בשל היותנו בתוך השפה, בסמלי, באמת. כלומר האובייקט כאובייקט הינו אבוד.

האובייקט הפרימורדיאלי של הפסיכואנליזה

הינו תמיד כבר אבוד

← ובאות זמן, הפרדוקס הינו העובדה שלא ניתן להפטר ממנו.

כאשר מנסים לקשור בין המין האנושי למינים האחרים, מדברים על השפה, שפה עם היגוי שלנו יש ולהם אין, הפוזיציה האנכית שלנו. ישנם הרבה משתנים ; אך למעשה, המאפיין המשתנה של זן שלנו, אנו הוויות מבדרות, בני אדם ולכן גופים מדברים. ואלו לא כל המשתנים. ניתן לומר משהו כזה אך למעשה:

מה שמאפיין אותנו באמת
זה התקשרותנו הבלתי מותנת
להתענגות.

אם אתם שמים קופים גדולים חכמים מאוד אל מול משהו שלא ניתן להגיע אליו עבורם, הם ינסו להגיע אליו אך כעבור זמן מה ייכנעו. הם יבחרו משהו לא רע שניתן להגיע אליו, למשל פרטנר מיני

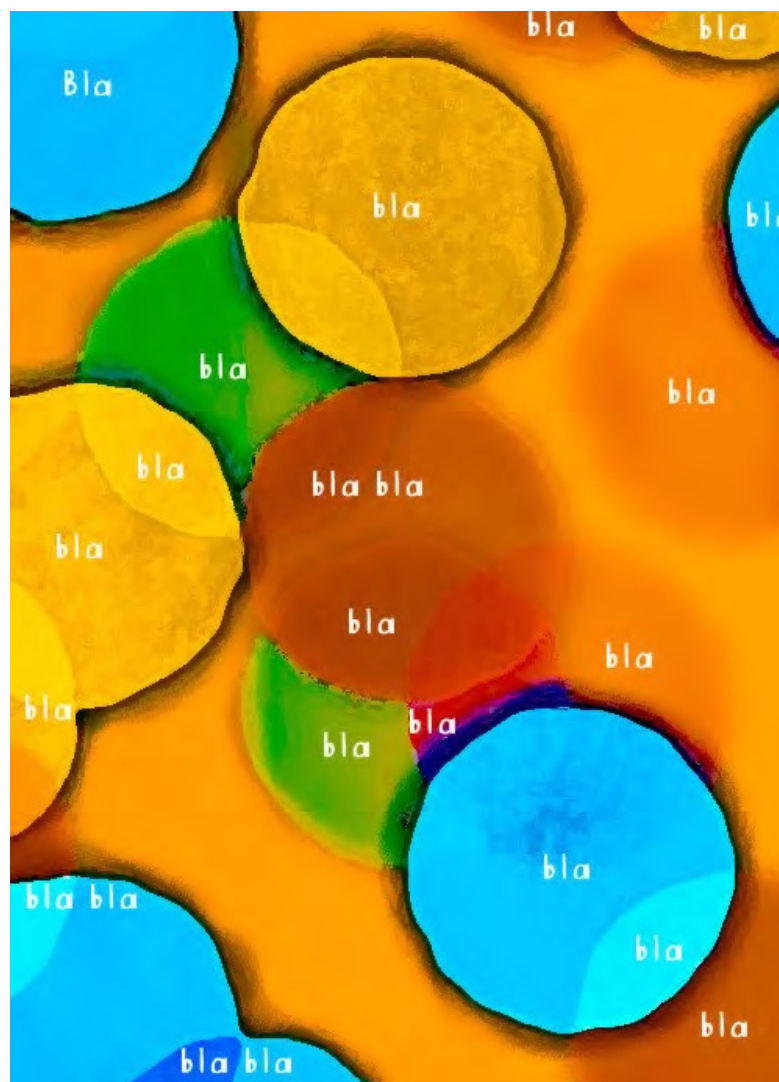

בואי נראה את הדברים כפי שהם: אנו בנויים אחד עבור השני...

או משהו שירצו שיהיה להם. אם הם מסתפקים בזה, אנו לא. אנו נותרים קשורים מהקרביים לאובייקט ראשוני שלא ניתן להגיע אליו. זה מה שמאפיין את ההתענגות ואת אפשרותו של הסובייקט שלנו.

על מנת:

לתרבת את ההתענגות הזו

לאקאן משכתב את השיחים לו כדי לראות מתוך המרכיבים הטופולוגיים כמו הלוגים ש:

ההתענגות תעבור דרך הדיבור עצמו, זוהי ההתענגות הפאלית, התענגות הבלה בלה. ההתענגות מנצחת בעקבות יכולתנו לדבר, לומר את הדברים של העולם.

אך, אם לאקאן עדיין עכשווי, כיום, - אני אומר שזו אף ליטוטה, או בלשון המעטה שאין עדכניות יותר לאקאן – ההתענגות לה יש לנו גישה הינה **ההתענגות של הדיבור**, היום - אבל זה לא התחיל היום, כבר בשנת 1969-1970, בצד ההופכי של הפסיכואנליזה – הוא הבחין ש:

ההתענגות שלנו כיום, אינה נשענת יותר על הדיבור
אלא רק על האובייקטים a קטן

ובכך הבעיה הינה **פוליטית** והבעיה הפוליטית עוברת גם במישור **הפדגוגי** של החינוך גרידא. כי אם יש לנו:

[illegible]

... ועוד יותר הזדמנויות לקחת את ההתענגות בדיבור, להיפך צו הבלתי פוסק של השיח הדומיננטי - תתענג! תתענג מכל האובייקטים באופן תמידי! - הדבר שאנחנו מדחיקים, אנחנו לא רוצים לשמוע את זה, אך כאן לכוד הסובייקט שלנו, למען האמת, כל עוד אין אנו יכולים:

לשנות שיח

המילים ברשות כולם, כל אחד רשאי לעשות בהם שימוש ייחודי לחלוטין.

כל עוד אין אנו יכולים לנוע בשיחים השונים דרכם אנו יכולים לתפוס מרחק מהשיח הסובב, וזה לא אומר שאנו לא חווים את האפקטים שלו.

גם אם אנו בשרות השיח האנאליטי, להימנע מאפקטים השיח הסובב אינו אפשרי. אם כן, מה עוד ניתן להגדיר כפוליטי? זה למעשה הפוליטי. זה כיצד אנו יכולים למקם את עצמינו. הפוליטי מאוד קשור לדיבור, כמובן.

אם כן, הדיבור כיום הך לבלה בלה ורטוריקה, אבל אנחנו, אנו קרואים לדיאלקטיקה מינימלית ולאפשרות בזכרות מנגנון של לאקאן המורה לא לחתום ללא ידיעה למסמנים של השיח הדומיננטי.

שמתם לב שאני מדבר הרבה על **novlangue** ועל שכך שרצוי :

לסרב למילים של ה-**novlangue**

אנטי גזעני הוא אחד שחיי מהגזענות

מילות הnovlangue פורחות .

מזה מספר שנים, סלוטרדיג'ק עשה מטאפורה עם העיתונות, מטאפורה עדיין אקטואלית יתכן אף יותר ... באמסטרדם היה שוק צבעונים, וכפי שאתם יודעים, נולד שם הרעיון של הספקולציה. בהתאם לפרחים המוצגים בשוק, אנשים הימרו, עשו ספקולציות, והעלו בועות כלכליות. כעת ישנן בועות שעולות באותה מידה עם המילים. ניתן לומר כי כיום, עולם התקשורת ומידע שהיו רוצים להיתפס כרציניים, כשואפים לאמת, ולמה לא גם לממשי, אך למעשה זה רק:

שוק של מסמנים

כשאין

מה לומר ולדעת כיצד לומר, זו מהות העיתונות.

הקיק, המסמן "בורקיני" – מטופש בדרגה ראשונה- זכה בגדול. הוא הפך להיות בשוק המסמנים, הדבר הזה שעליו כל העולם יכול להסיח את דעתו מגורלו, מיכולתו לתשאל את איוויו מפני שזה לקח את כל המרחב את כל הזמן. האם יש לי מה לומר? לא, אין לי מה לומר.

אם אני לא מתעמת עם זה ישירות, לדעתי בנושא אין שום ערך או חשיבות,
חוץ מהשפר להסיח את דעתי מיכולותיי לתשאל את האיווי האישי. זאת
אומרת:

המסמים שבאמת מרכיבים אותי

אל תיתן לעצמך להיות מוסח מהממשי שלך

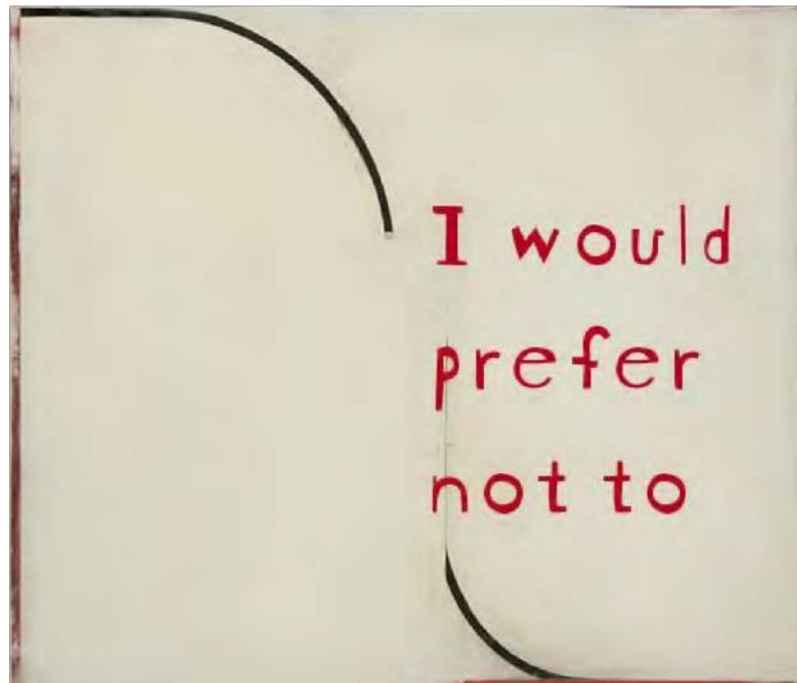
.... אך לא מסמנים מסוג זה, אשר בנוסף, נושאים צליל מטופש, וניראה כי
ככול שזה מטופש יותר, כך סיכויי הצלחתם גדלים.

אם כך, כיצד ליישם פה את שיקוליו של לאקאן על הממד הפוליטי?

← כיוון שהסתירה הפנימית הינה ליצור משהו בתוך השדה הזה. רואים שזו סתירה פנימית כי אם נמצאים בתוך השדה הזה, אנו בהכרח מסומנים על ידי השדה הזה ועל ידי האופק הזה.

← העמדה היחידה כיום, פוליטית, אחראית היא לעשות:

צעד אחורה

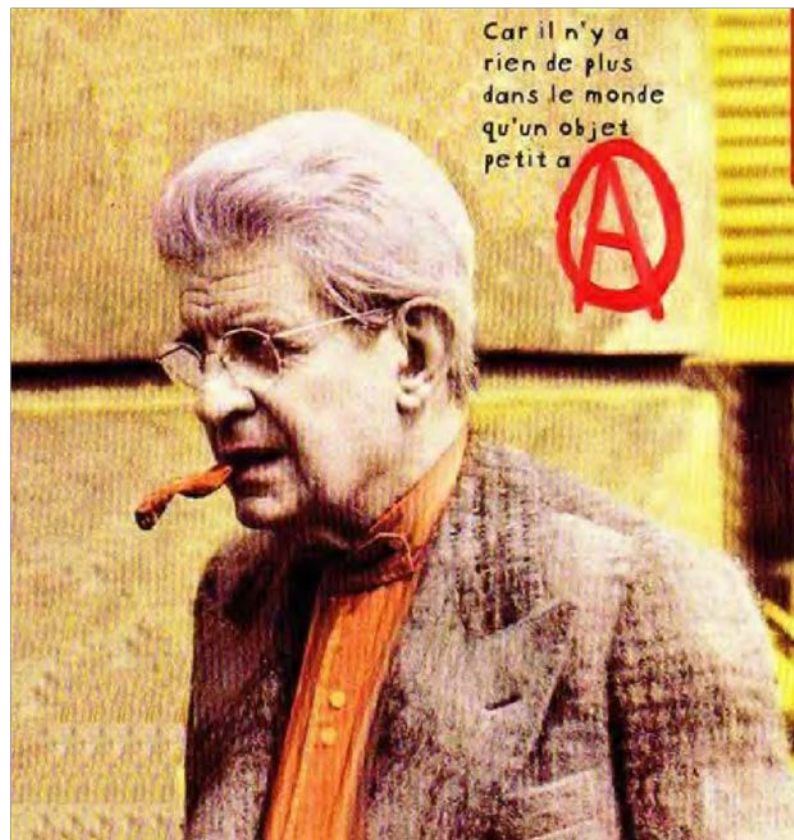

לא להיות לכוד – יותר מידי – במסמנים של novlangue העכשווית.

כיצד לעשות זאת?

כך נוצרות קהילות שהינן קהילות ווירטואליות, אך לא במובן שהן לא ממשיות – כי עבור לאקאן, הווירטואלי זה הממשי. לכן חשבתי על זה, לא בחרתי את השם, אבל הוא מתאים לי, חשבתי שנוכל לייסד:

בית ספר בלתי אפשרי של הפסיכואנליזה

... שישען על הקהילות שאנו יוצרים. ובזכות האינטרנט והכלים של המציאות הווירטואלית, נמנע ממה שמרכיב את מוסדות המציאות, זאת אומרת מאזני הכוחות הכלכליים, השליטה, הכניעה וכו' כי פה אין מנהיג.

יש שיתוף על בסיס האפשרויות לחשוב תוך כדי לקיחת צעד אחורה דרך הכילים שלאקאן נתן לנו.

בנושא זה, סלאבוי ז'יז'ק יצא דופן. רוב הרצאותיו, כתביו בכיוון הזה. הוא חווה תקופה זוהר במקצת, חוסר אמון מצד התקשורת – היות והוא אינו נאיבי בנוגע לבעיות מתחת לפני השטח – אך היה לו האומץ לקחת במה ולעלות על הבמה.

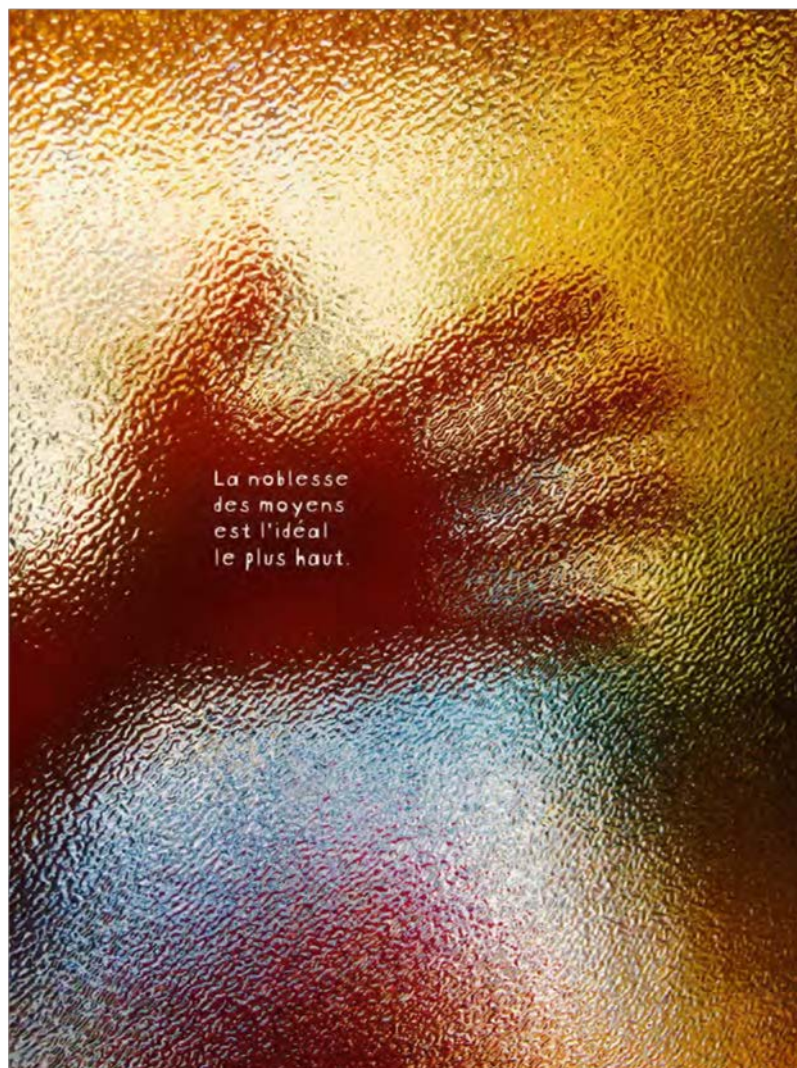
**יתכן וכיום, רצוי שיחד נערוך טקסטים, שיחות – כפי שאנו כבר עושים-
ללא התערבויות ההתענגות שלא נחוות טוב, זאת אומרת שלא עבדו עליה
באנאליזה.**

למעשה, זו הבעיה, זו תמיד הבעיה של ההתענגות. ובכך זו הבעיה של הממשי
ברוב השיחות באינטרנט, הבעיה היא שאין יותר ממשי. האנשים מתנהגים
ברשתות החברתיות ובהודעות כאילו אין להם גוף, כאילו לא מתאפשר לעשות
זאת בממשי.

אך המשמעת הרצויה

היא לא לעשות דבר

שלא הייתם עושים אם הייתם פנים מול פנים.

לא להיכנס ללוע של משהו סתם כך כי הוא כתב משהו רק מפני שאתם לא מסכימים אתו. אם הייתם מולו, ברחוב או בהרצאה, לא הייתם עושים זאת! אז אל תעשו זאת פה! זו משמעת שעוזרת זוהי המשמעת על מנת שתקבלו בחזרה את איסוריי ההתענגות שלכם, ובאינטרנט, אין אמירות בהגדים.

לדעתי, דרך חדשה לחשוב פוליטית

מתחילה להיווצר

בסירובינו לרצון להבין מהר מידי, אנו משאירים את דלת האינטרפרטציה האנליטית פתוחה במחציתה.

אך זה דורש עבודה עצמית, עבודה של אחריות, של קריאה, של צניעות גדולה ועבודה על הטקסט ועל הטקסט של עצמנו עם המסמנים שלנו.

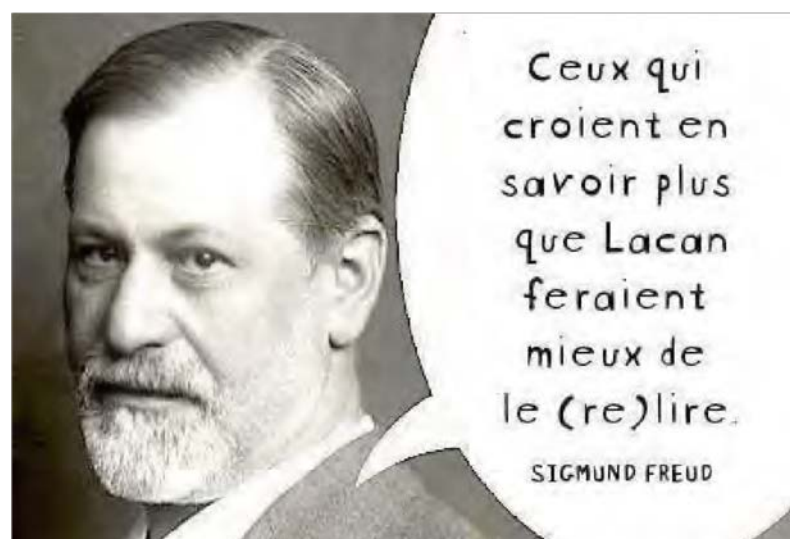
זה גורם לעבודה בטיפול האנליטי ... הכרחי. זה לא בליתי אפשרי, אם כי נדיר מאוד להיות מסוגל להסיט את שרשרת המסמנים שלנו ולעקוף את ארבעת השיחים, מבלי לעשות אנאליזה אמתית.

לקרוא לא מחייב אותנו להבין, רצוי קודם לקרוא. לאקאן.

בכל מקרה, אנו יכולים לעשות, לחלוק וליצור סוג של קהילה ווירטואלית שתהיה נאמנה לטקסט הלקאניאני, אשר עצמו נאמן לטקסט הפרוידיאני. אתם יודעים שלאקאן עשה את חזרתו לפרויד:

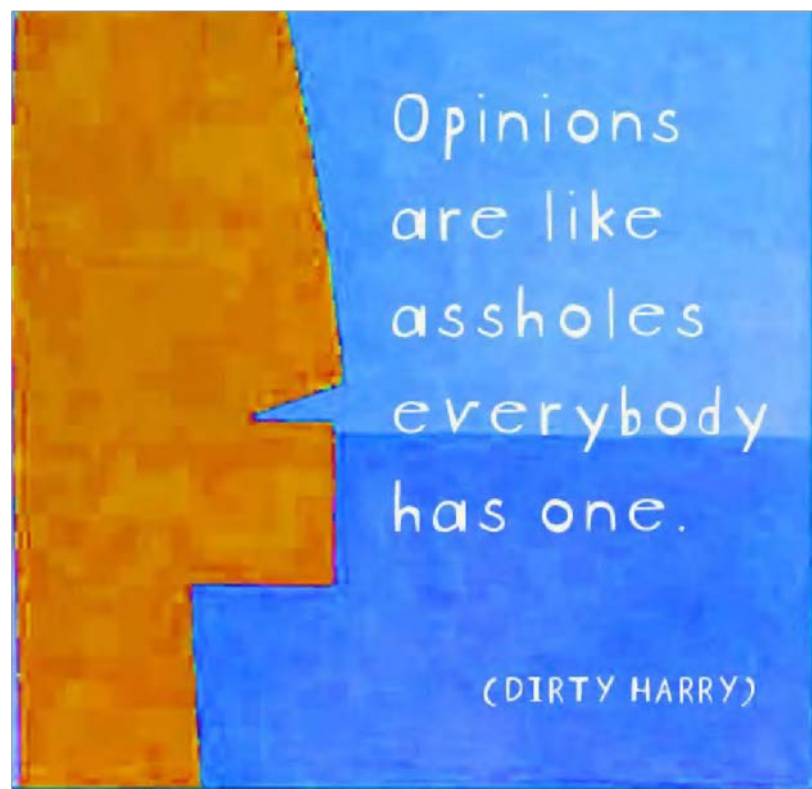
פרויד, אב הפסיכואנליזה עבור כולם.

רצוי לא לצאת מאיכות מסגרת זו ודרישותיה. אלו שני שיעורים בעלי איכות שאין למעלה ממנה.

היות שחושבים שניתן לעבור אותם. אך ישנם דברים שלא שאין גבוה מהם. אין טעם לנסות לעבור אותם. או שאתה עושה עם או שאתה לא עושה, אך לעולם לא תוכל לעקוף זאת, היות וזה כולל כבר בתוכו את המקום שמקבל אותך כסובייקט. לכן לעקוף. לעבוד על הטקסטים האלה עם ההבהרות של סלאבוי ז'יז'ק שלדעתי, מנסה להעביר משהו בנושא זה בכתביו, בטקסטים שלו, במאמריו הפוליטיים, בהם הוא מסביר שזה לא פשוט כפי שזה נראה, שיש משהו מאחורי:

מערכת הדעות

אובחן, זהו הנושא של המפגש החמישי, לחבר, על פי המשפט של לאקאן:

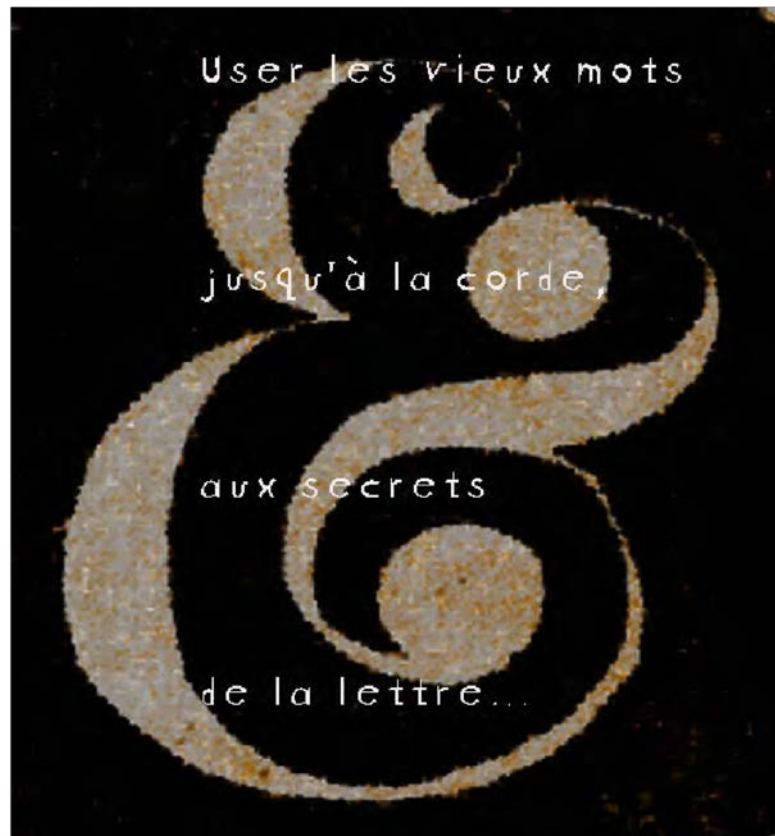
הקולקטיבי אינו דבר מלבד הסובייקט של הפרט.

כיצד דרך יכולתי למקד את עצמי בשיח, כאשר אני אומר דבר מה, באיזה
שיח אני לכוד? עכשיו, ברגע זה?

זאת אומרת, להיות בעל יכולת להפתיע את עצמי במילים שאני אומר,
שהמילים הללו יפתיעו אותי כי כפי שאומר רנה שאר (René Char):

המילים יודעות עלינו דברים
שאיננו יודעים עליהם.

להשתמש במילים ישנות, משומשות עד דק, אל סודות האות

למקם את עצמי בשיחים וללמוד לא לתת יותר לשיחי הסביבה להוליך אותי שולל ולא לסבול את השפעתם המפחיתות ערך והמדכאות.

האופן בו הכל נעשה כדי שהכל יישאר אותו דבר די מאסיבי, ובעלי הכוח וההון ממשיכים לקבל עוד יותר כוח וכסף והאחרים נמצאים בכזה מצב של אי-ניהול של דחף המוות שלהם, שהם לא מצליחים בכלום.

כיום האחוזים מפחידים – כשאני מדבר על "אחוזים" למשל, אני ממקם את עצמי בשיח אוניברסיטאי – אך מספר האנשים בעלי העושר אל מול האחרים, זה לא היה כך אף פעם בהיסטורית האנושות.

כאשר מציגים את החברה ואומרים "שום דבר לא כשורה, קבלו את גורלכם, תהיו מרוצים אם יש לכם את העבודה הקטנה שלכם, בית קטן משלכם, וכו'... זה למשל שייך לשיח הדומיננטי.

זוהי דרך כיום להתמקם במישור הסובייקטיבי – זו מלכתחילה העבודה של הטיפול – אך מישור סובייקטיבי זה אינו נפרד מהמישור הפוליטי.

ומכל זה, רוב פסיכואנליטיקאיי **הבוטיקות** מתעלמים. מה שמעניין אותם, זה שהיו להם אנשים שיבואו אליהם, שלא יהיה להם בעיות, שלא ישימו לב אליהם, לא לקחת סיכונים. מספר הפסיכואנליטיקאים שדיברו על התמורות הגדולות שקרו והאירועים הגדולים שואף כמעט לאפס. מוצאים רק את ז'יזק.

ז'יזק אינו פסיכואנליטיקאי – הוא אינו ממקם את עצמו ככזה - , אבל הוא משרת טוב יותר את השיח האנליטי מ-95% של הפסיכואנליטיקאים שרק חוזרים אין סוף על אותן נוסחאות ג'רגון, שמישהו אחר יבין את מה שלאקאן אומר, אני לא מבין. לא, לא כך זה עובד.

אם לאקאן התעקש לגלות מחדש בכל פעם , זה מפני שצריך לשים שם את הסובייקט האישי שלנו:

גרגיר החול של האמירה

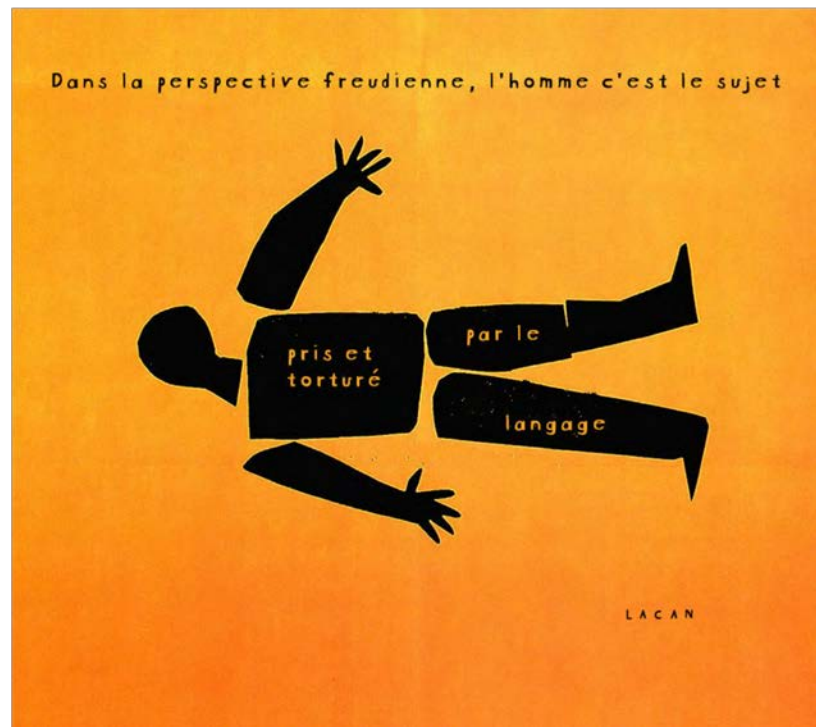
סובייקט האמירה שלנו צריך להיות בהגיד שלנו.

אם סובייקט האמירה של הסובייקט נמצא בכל אחד מהגדיו, הסובייקט אומר פחות דברים, אך הוא אומר אותם טוב יותר.

רציתי לדבר על היחס בין האינדיווידואלי לקולקטיבי ועל מה שמקשר בין השניים, הסובייקט. הסובייקט שסוע בין השניים. אין פרט, הסובייקט תמיד חלק מהאחר הגדול, אם הוא רוצה בכך או לא, מפני שהאחר הגדול, הוא שרשרת המסמנים בהם הוא מקבל את המשמעות של מעשיו. אם הוא אינו מסוגל לחושב על עדיפות האמירה וייצוג הדברים, מעשיו תמיד ינבעו מהמסמנים שמשמשים בו – לא בהם הוא משתמש, אלא שמשמשים בו.

אילה מסמנים שמשמשים בסובייקט ,

הוא לא זה שמשמש במסמנים.

על פי הפרספקטיבה הפרוידיאנית, האדם הוא הסובייקט הלכוד והמעונה על ידי
השפה.

נמצאים פה במנגנון פסיכואנליטי במובן של התרבות בלא נחת של פרויד.
זאת אומרת חזרה לארטיקולציה בין הפרט לקולקטיבי דרך מושג הסובייקט
השסוע.

אעצור פה להיום, זה מספיק דחוס. דיברתי מהר מידי, אני יודע , תומר לי...

האם יש לכם שאלות?

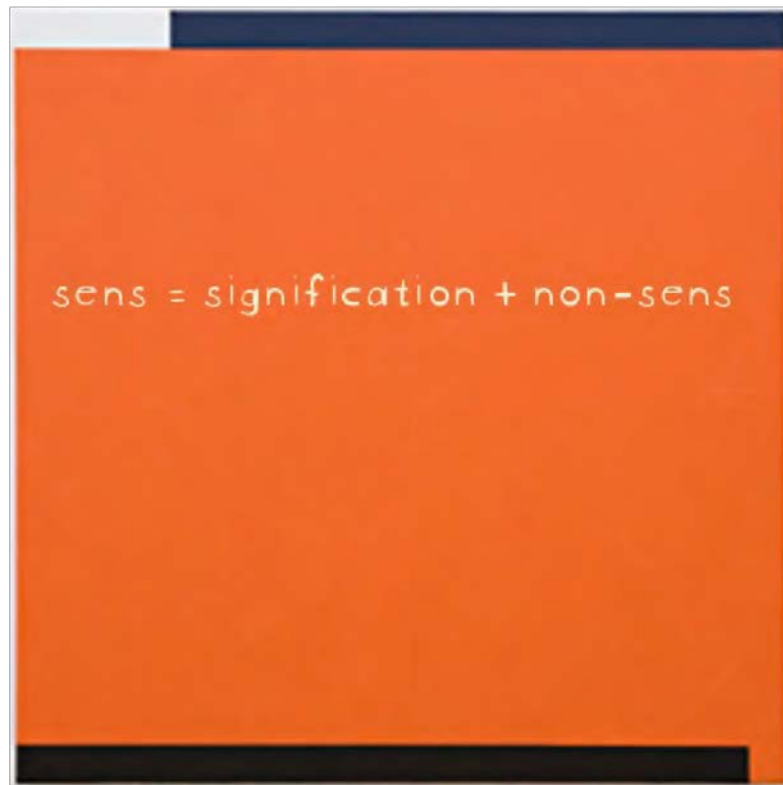

לפני שאת רץ לתשובה, אהוב את השאלה

יש לי שאלה בנוגע לאנאליזה . האם אנליזאנט אינו מצפה מהאנליסט
שלו שימקד את עצמו כאדון?

כן, ועל האנליטיקאי לאכזב את ציפייה זו. בשלב ראשון –**בפגישות
הפרלימינריות** - הדברים צריכים להיות מדוברים באופן בו האנאליזאנט
יוכל לדבר, לומר את הדברים, בלי להיות נאיבי בנוגע למה שקורה, זה לא
משחק של פתיינות, של נוחיות ושל חיזוק העמדה.
מה שיגרום לזה לעבוד, זה שהאינטרפרטציה של האנליטיקאי תתבסס על :

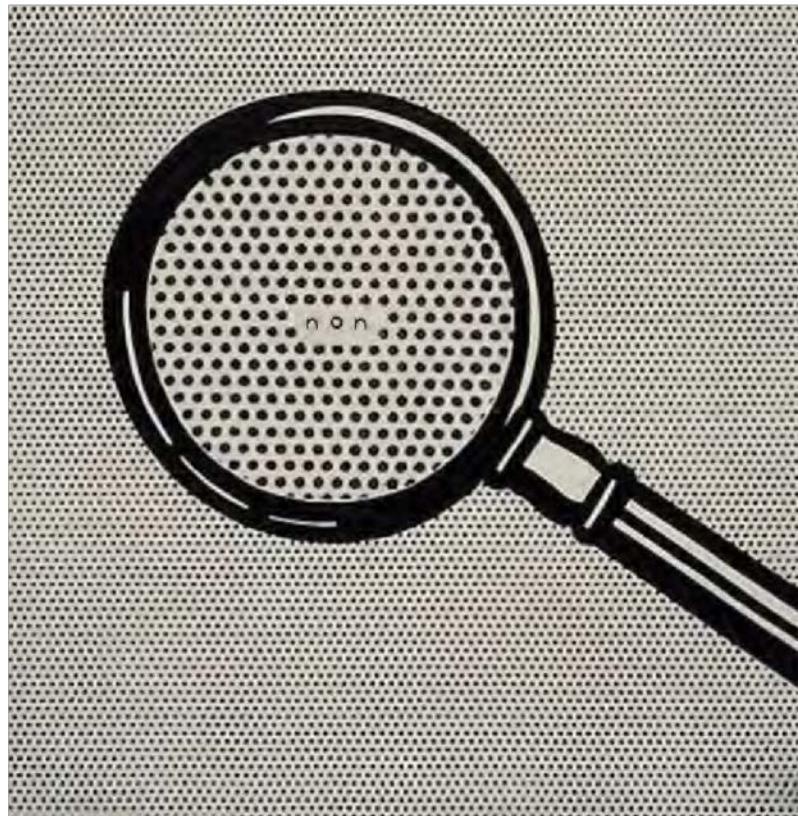
הדו משמעות המסמנת

**זה מה שיש לנו, הדו משמעות, אחרת אנו מזינים את הסימפטום במובנים
והאנליזאנט נסגר בתוך השיח שלו.**

רוב הפסיכואנליטיקאים עושים סוג של **פסיכולוגיה של שוק**, נדיר שאני רואה אנשים שבאמת עברו דרך אנאליזה ושיצאו מהמבויים הסתומים שלהם. האנליסט צריך להיות חזק מספיק ומספיק מרוחק כדי לא לשחק את המשחק שהאנליזאנט מחייב אותו לשחק באומרו "תהיה האחר, תהיה האחר גדול!":

לא! אני לא האחר הגדול.

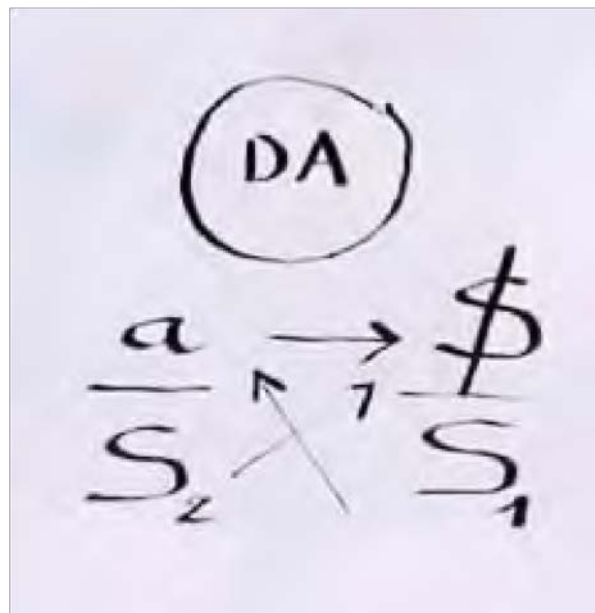
אני יכול לאכזב מאוד ולא לשחק את משחק האדון, של האחר הגדול.

בשביל זה, צריך להיות מסוגל בעצמינו:

לקחת את המקום של אובייקט a קטן

נחזור על זה בשיח האנליטיקאי, מה זה אומר. זה המקום למלה בצד שמאל:

אז מה המשמעות לגבינו? המשמעות היא שבדיוק ברגע זה, כאובייקט, אנחנו הכלום של אובייקט a קטן. מה שהצריך לעבור דרך מספר שלבים.

כאשר אתם רואים שיחים של אנאליטיקאים, אתם שואלים את עצמיכם על מה הם מדברים.... השיח האחרון של ג'אק אלן מילר על דע'ש, זהו שיח טהור של האידאולוגיה הסביבתית! זהו השיח הליברלי והאוניברסיטאי. הוא מסתיים ב: "נותר רק לנצח!" כן. לא אבל....

ולכאן הגענו למסקנה שהאנאליזה אינה פסיכולוגיה. היות וזה מכוון למעבר, ושדחף המוות, אשר אינה פסיכולוגית אלא מטה פסיכולוגית כפי שפרויד אומר:

זה מעבר לפסיכולוגיה

זה משהוא שנוגד את האינטרסים האישיים של הסובייקט. לא נתן להתחיל מהנחת יסוד לפיה הסובייקט עושה הכל עבור גורלו, היות וקיים דבר בו הוא יבחר, דבר יותר ממנו, שיהרוס אותו והוא אינו מסוגל להימנע מלעשותו.

זהו האוטומטיזם של החזרתיות. לשם הוא צריך להגיע והאנליסט צריך לשמור על עמדתו. אם הוא לא שומר על עמדתו של אובייקט a קטן, לא ניתן להסיט את שרשרת המסמנים. הוא רק יזין את שרשרת המסמנים, ישמן אותה וייתן לה להמשיך לפעול.

לכן אני שואף לבית ספר שיהיה במציאות:

בית ספר בלתי אפשרי.

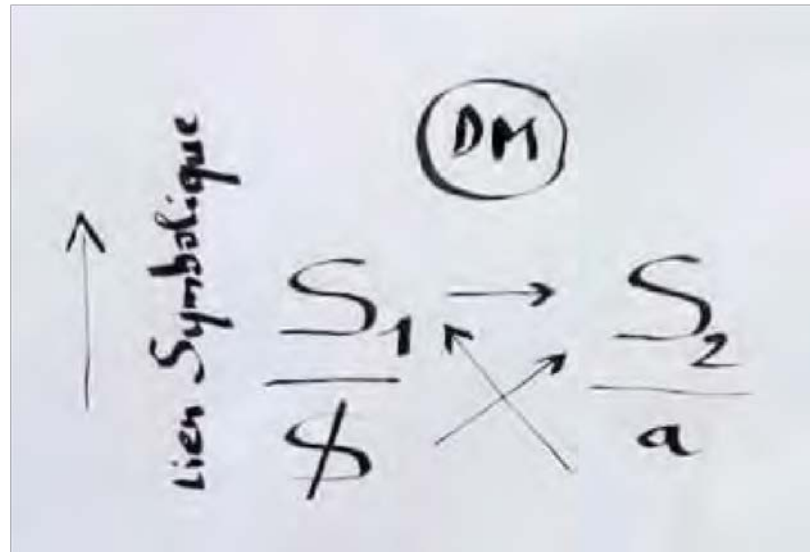
הבלתי אפשרי הינו ממשי

בו הבלתי אפשרי נתפס כאפריורי.

קהילה חדשה תוכל להיווצר מתוך הבלתי אפשרי והממשי הזה אשר בלתי אפשרי, מההתענגות הבלתי אפשרית – לא ניתן להגיע אליה, לא ניתן להיפרד ממנה - . למעשה, השיחים, וגם שיח האדון, כל שיח אינו שלילי בפני עצמו.

לכל שיח האתיקה של עצמו.

עבור לאקאן, האדון הינו הפתי העילאי כי הוא אינו יודע שהוא מופעל על ידי שרשרת מסמנים, מפני שהוא סובייקט שסוע נמצא מתחת:

לכן, הוא אינו יכול לדעת את זה. הוא פתני מפני שהוא חושב שהוא זה שלוקח את ההחלטות – פתני במובן הראשוני של המילה – אין לו שמץ של מושג שהמסמנים עצמם הם אלו שפועלים. לכן הוא הפתני הגדול מכולם.

אך בו זמנית, אם הוא אדון אמתי, הוא ילך עד הסוף. הבעיה היא אין יותר אדונים אמתיים.

בתקופתו של צ'רצ'יל כל המומחים היו באים ואומרים "אנו לוקחים סיכונים, סיכוי של 50% ש..." והאדם אמר "נלך לפה ונעשה כך" גם הוא הולך לשם.

והוא טועה, ומת.

למלחמה! (ואחר כך נראה....) נפוליאון בונפרטה

אפשר לצחוק על נפוליאון בונפרטה, אבל הוא, רוכב על סוס ומגיע לשדה הקרב. אין לזה שום קשר לפסידו - פוליטיקאים שלנו, הם אינם מסוגלים לתת לעצמם אגרוף בעין.

אלו שיחים שאי אפשר לקבל. האדון, האוניברסיטאי, מישוהו שכולו באוניברסיטה יכול באופן אתי לחלוטין לשרת דבר מה משיח האוניברסיטאי.

ההיסטרי, איני מדבר עליו מפני שההיסטרי הינו השיח החכם ביותר. זהו שיח הסובייקט. לכן, עבור הפסיכואנליזה, עבור לאקאן:

הסובייקט האמתי הינו נשי.

כפי שאמר בלאנשו, התשובה הינה רוע מזל של השאלה.

הנשים הן אילו שמאתגרות ללא הרף – נדבר על כך בפגישה על ארבעת השיחים- את מילות האדון.

הבעיה היא שזה בכדי לקחת את מקומו לאחר מכן! חתח! זה הגבול של השיח ההיסטורי! D:- וזו הסיבה לכך ששיח האנליטיקאי הגיע אחרון ומאפשר להבהיר את שאר השיחים.

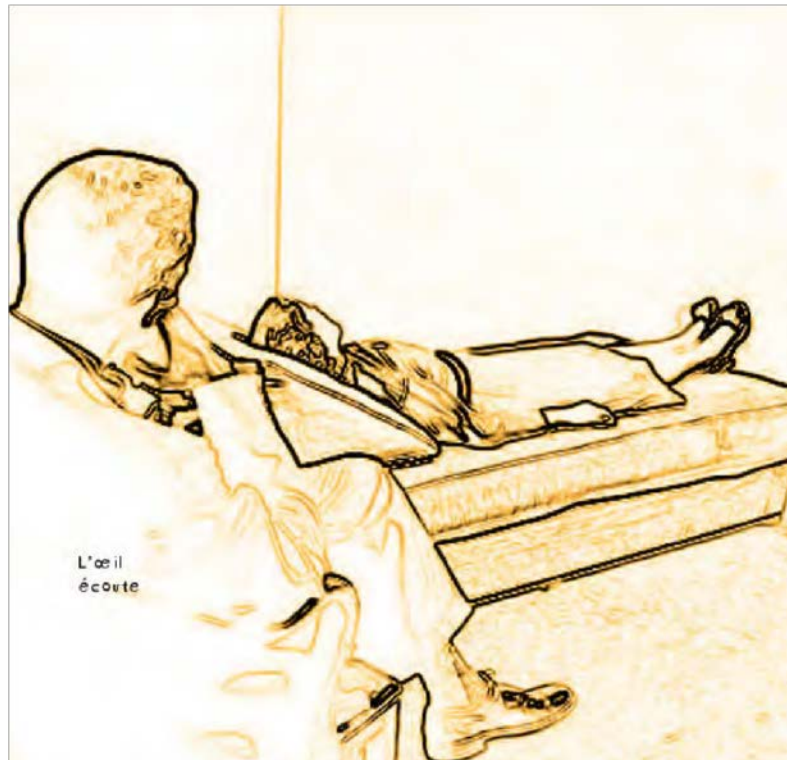
מה זה אומר להיות בעמדה של a קטן?

זה מצביע על איכות הקשבה מסוימת, לא להיות מסומן על ידי שיח האחר הגדול, אלא להקשיב לצלילים, לאספקטים הפואטיים במובן בו הצליל נותן משמעות, יותר מאשר המשמעות עצמה.

אני נותן דוגמא קלה יותר להבנה, בעריכה של סרטון. אתם צריכים לערוך קטעים, אתם מכירים את הסיפור, אך מנקודת מבט של התמונה, יש מסגרות שוויזואלית תואמות יותר, כי זה נותן אפקטים ויזואליים.

זוהי עריכה מנקודת מבטה של הצורה ולא מנקודת מבט של המשמעות.

להיות מנקודת מבטה של הצורה ולהיות בקשב כך שעבור האחר הגדול
האינטרפרטציה היא במישור של קפל לשון.

העין מקשיבה

האינטרפרטציה הינה האחריות של האחר, אך האדם אשר בעמדה של
אובייקט α קטן לוקח אחריות על כל מה שהוא אומר. הוא מגויס בגופו
במה שהוא אומר.

זהו פרדוקס. לכן כאשר לאקאן בשלישית, מדבר על אחרי האנאליזה הוא אומר שהאנליזאנט ממשיך בזוגיותו, לא עוד עם האנליטיקאי שלו, אלה עם הזוג אנליזאנט-אנליטיקאי.

הוא ממשיך להיות מפוצל כסובייקט באינסטנציה שמקשיבה. אינסטנציה שמסוגלת לעשות אינטרפרטציה של קפל לשון. הוא עבר שלב באנליזה שלו.

אשמח לדעת, היות ואני רואה באנליטיקאי סוג של אדון, כי נדמה לי שזה אדם שמכיר את השיחים השונים ולכן הוא שולט בשיחים השונים, לכן אני רואה אותו כאדון...

מה שאתה אומר מאוד חשוב כי בנקודות מסוימות הוא סובייקט אמור לדעת, אך הוא שונה מהאדון מפני שהוא אינו מתענג, הוא נמנע מלהתענג, במובן בו הוא נימצא ב:

J'ouïs sens

משחק מילים בצרפתית עם המילה התענגות : אני שומע את המשמעות

אתה לא חייב להנות מזה

כאשר הוא ממקם את עצמו כאובייקט a קטן, הוא אינו מתענג, היות והוא שיחרר את עצמו מחובת ההתענגות. הוא כבר לא חייב להתענג. וזו אחת התוצאות של להיות בעמדה של אובייקט a קטן. במילים אחרות לא להיות נאיבי ולכן לא להיות חייב להתענג.
האנליטיקאי לא מתענג כמובן על האינטרפרטציה שלו, והוא לוקח אחריות מוחלטת על התוצאות העומדות לבוא עבור האנליזאנט שלו.

זאת הסיבה לכך שהוא אינו אדון, במובן של שיח האדון. אבל נכון, אמור להיות לו ידע מסוים שהאנליזאנט מקנה לו. ואכן יש לו ידע, ידע ש:

Il n'y a de savoir que j'ai.

זה לא ידיעה, זה לא בסגנון: "אני יודע מלא דברים". מדובר בשימוש בידע. לכל אחד שלל הידע שלו שצריך לפענח מהלא מודע שלו.

ישנם הרבה דברים שאין אנו צריכים לדעת, לכל אחד מאתנו יש מצבור של ידע לא מודע. זהו שלל הידע... אם הוא בתוכו, משמע שהוא עבר לצד ה:

הידע המוחלט

כלומר, לא להזדקק לדעת הכל, אלא לדעת ביחס ללא מודע האישי שלנו.

מה שמאפשר:

להיכנס ביכולות של הקשר החברתי.

עדיין לא אמרתי שהיכולת לקשור מחדש את הקשר החברתי עם מיקום של שנים אשר אינו קשר דימיוני, זאת אומרת פנטאזמטי, של השלכות הקשורות להתענגות של היות חלק מאומה, מקבוצה אילו מרכיבי שמרטיטים, לכן הם צורה של התענגות המתקשרת לדימיוני.

מדובר פה בקשר חברתי כיוון הוא סימלי. הוא עובר דרך היבור.

ואנו יוצרים קשר חברתי. הדרך היחידה לשבש את השיח הקפיטליסטי עליו לא דיברנו, - זה לא בדיוק שיח, אך הוא תוצר של ארבעת השיחים – האנליזאנט מקבל חזרה את שלו, בזכות צורתו של שיח האנליטיקאי. אין מס שבח.

זהו השיח היחיד בו אין מס שבח.

היות ומס השבח מגולם באנליטיקאי, אי בו צורך היות והוא ישנו כאובייקט a קטן.

האנליזאנט ישלם עבור הפגישות, אך הוא יקבל בחזרה – אם מדובר באנליזה אמיתית- את מס השבח שלו בסופה. לאנאליסט לא נשאר כלום מפני שהוא לא התענג. זהו השיח היחיד בו מס השבח מגיע לאנליזאנט. אין מס שבח. בכל שאר השיחים, קיים מס שבח. זה מאוד חשוב. לכן זהו השיח החתרני ביותר וה *politiquement incorrect* מכל השיחים האפשריים, ובעיקר בסביבתנו הפוליטית.

שאלה ששאלת חשובה מאוד, שכחתי את המושג **קשר חברתי**. הקשר החברתי האמיתי עובר כי ההתענגות – הדבר הזה אליו אנו קשורים מעבר להכל-

לתרבת את ההתענגות,
זה לעביר אותה דרך מנגנון השיח.

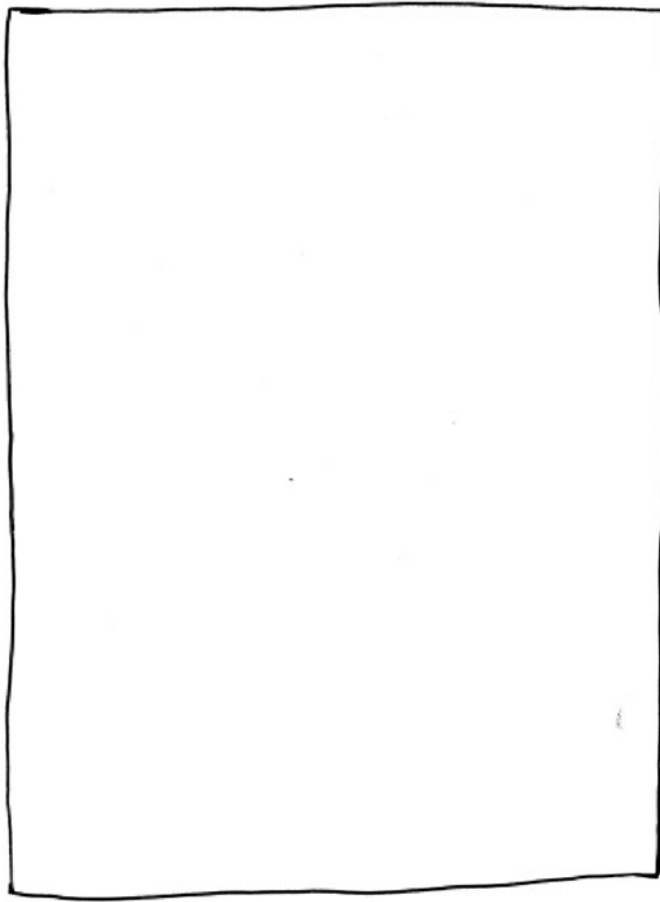
האנרגיה שתעבור דרך הדיבור, יוצרת אובדן, (-) plus-de-jouir שגם (+) un plus-de-jouir. לכן לאקאן קורא מרקס זה משהו מדהים ויקר.

השיח האנאליטי הוא זה שמאפשר שלא יהיה מס השבח שהקפיטליזם יכול לקחת.

זהו השיח החתרני האמיתי, היחיד. כל מטרת האחרים היא לשנות – הם לא נותרים זהים, הם אחרים – מבטלים קפיטליסטים מסוימים וסמים במקום בירוקראטים קפיטליסטים, ואין באמת שינוי במבנה, בממשי.

לעומת זאת פה, יש מבנה אמיתי, שינוי אמיתי כי ה/שר החברתי עובר פה, לכן על כל אחד מאתנו לעשות את העבודה. כל אחד מאתנו עושה את העבודה עבור עצמו ולאחר מכן נפגשים בנינו. ומנסים להתקדם. אין אפשרויות אחרות. אם ישנם, אני לוקח, אך לעט עטה, איני רואה אפשרויות אחרות.

אין כלום
כמעט כלום.

Rien (presque)

כלום (כמעט)

וכמעט כלום, זה לא כלום.
